

Uvodnik Introduction

Zvonimir Krajina

Medicinska akademija Hrvatske

Prije 15 godina Medicinska akademija Hrvatske bila je jedna od prvih sredina koja je organizirala simpozij na temu ZNANOST U MEDICINI, smatrajući da je to problem broj jedan u razvitku našeg zdravstva, posebice u težnji prema vrhunskoj medicini. Na tom simpoziju je došlo do manje konfrontacije između pristalica fundamentalnih i kliničkih znanosti, jer prvi smatraju da samo fundamentalne znanosti provode prava znanstvena istraživanja, dok se kliničke znanosti odnose više na praksu u smislu operativnih istraživanja. Danas nam je svima jasno da nema razlike među njima i da se nadopunjaju u smislu traženja novog za poboljšanje ljudskog zdravlja i zaštite od štetnih utjecaja okoline.

Jedna grupa ispitivača (Defilipis i Milat) je napravila pilot-studiju da bi dobila sliku o znanstveno-istraživačkom radu u našoj sredini. Oni su zaključili da se zanimanje za znanstveno-istraživački rad proširuje među znanstvenim radnicima unatoč nedostatnim (u mnogim slučajevima) uvjetima. Povezanost i obaviještenost znanstvenih organizacija i radnika je manjkava, o čemu svjedoči mnoštvo raznolikih tema, a u isti čas sličnost ili čak podudarnost radova različitih istraživača uz nedovoljnu usmjerenost na najvažnije i ključne probleme.

Poslije 15 godina moramo sagledati stvarnost i ustanoviti gdje smo sada. Lacković i suradnici s Medicinskog fakulteta istraživali su znanstveni domet naše zemlje, uspoređujući nas s našim susjedima. Austrija i Italija znanstveno su najproduktivnije zemlje, a jugoslavenske medicinske znanosti značajno zaostaju za Mađarskom i Čehoslovačkom, a mogu se mjeriti sa Bugarskom i Grčkom. Iako se u nas broj liječnika na 10.000 stanovnika penje na brojku od 15 i time se približava razvijenim zemljama, naša

je znanstvena produktivnost 5,67 radova na 1000 liječnika. Ako bismo računali na radove iz raznih zdravstvenih ustanova koje nisu vezane za kliniku, onda taj broj pada na samo 1,1. Taj je broj u Austriji 342, u Grčkoj 98, a u Mađarskoj 15,1. Ta nas činjenica opominje da bez obzira na naše privredne poteškoće, moramo popraviti tu bilansu, jer bez znanosti nema napretka ni u jednoj ljudskoj djelatnosti, pa tako ni u medicini. Taj problem još više dolazi do izražaja u momentu kad se spremamo da budemo stvarni dio evropske zajednice. To je osnovni razlog da je Medicinska akademija Hrvatske organizirala ovu znanstvenu tribinu na taj način što je izabrala dvije osnovne klasične discipline: internu i kirurgiju, koje su paradigmata svim kliničkim disciplinama. Uz to smo željeli vidjeti kako teče odgoj naših mladih kadrova na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u smislu interesa za znanstveni rad.

Čitav ovaj materijal izači će u Medicinskom vjesniku, koji ćemo uputiti svim našim zdravstvenim ustanovama, kao i ostalim zainteresiranim subjektima.

Ovom prilikom želio bih se posebno zahvaliti glavnom uredniku prof. dr. Antunu Tucaku i ostalim članovima Uredništva što su ovoj problematici dali prioritet, uvrstivši je kao uvodnike glasila.

Iako na prvi pogled naša ideja izgleda preoptimistička, smaram da će ipak urodit plodom, a broj znanstvenih radova među našim znanstvenicima povećati se na primjeran broj. Ne želimo to povećanje samo zbog lojalnog takmičenja s našim susjedima, nego radi unapređenja zdravlja vlastite sredine.

Prof. dr. Zvonimir Krajina,
predsjednik Odbora za unapređenje znanosti
Medicinske akademije Hrvatske